

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/9128 din 18.10.2023

la proiectul de lege privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar (număr unic 601/MAIA/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Anunțul cu privire la elaborarea proiectului de decizie a fost plasat pentru informare pe pagina oficială web a autorității publice, www.madrm.gov.md, la data de 03 mai 2023, fiind indicat termenul limită pentru recepționarea recomandărilor, precum și datele de contact ale persoanei responsabile de elaborarea și promovarea proiectului.

Proiectul și materialele aferente au fost plasate pentru consultarea publică pe pagina web oficială a autorității, cât și pe portalul guvernamental de consultări publice www.particip.gov.md, la data de 26 iulie 2023, cu stabilirea termenului limită de recepționare a recomandărilor până la 15 august 2023, adică 15 zile lucrătoare, fapt ce corespunde prevederilor art.12 alin.(2) din Legea nr.239/2008.

Prin urmare, apreciind acțiunile autorului de asigurarea a accesului părților interesate la proiect, precum și stabilirea unui termen optim pentru recepționarea propunerilor de modificare/completare a proiectului, se constată că prevederile de asigurare a transparenței decizionale statuate în Legea nr. 239/2008, au fost respectate în totalitate de către autor.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative *„Prezentul proiect are drept scop asigurarea inofensivității și calității produselor alimentare și garantarea consumatorilor produse alimentare, prin responsabilizarea operatorilor din domeniul alimentar, perfecționarea cadrului normativ național privind controalele oficiale.”*

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune reglementarea procedurilor de efectuare a controalelor oficiale în domeniul agroalimentar în vederea efectuării verificării conformității în ce privește respectarea legislației în domeniile ce vizează siguranța alimentelor, organismele modificate genetic, hrana pentru animale și siguranța furajelor, cerințele cu privire la sănătatea animalelor, producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și alte domenii corespondente sectorului agroalimentar. Totodată, prevederile proiectului transpun Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017, astfel contribuind la realizarea angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza a Acordului de Asociere.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, în speță a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, prin reglementarea unitară a modului de planificare, desfășurarea a controalelor oficiale în domeniul agroalimentar, prevederi ajustate la cadrul normativ european în domeniu. Prin urmare, se constată că prevederile proiectului sunt conforme interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„notă informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Nota informativă a fost elaborată potrivit rigorilor statuate la art.30 din Legea nr.100/2017, fiind specificate condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite cu precizarea principalelor prevederi și evidențierea elementelor noi. Astfel, considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă pentru promovarea proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea prevederilor proiectului în practică nu presupune alocarea surselor financiare suplimentare din bugetul de stat. Corespunzător notei informative „Prevederile prezentului proiect stabilește costuri de conformare din partea operatorilor din domeniul alimentar în privința efectuării a 2 expertiză de laborator. De asemenea, în cazul în care există un litigiu între autoritatea competentă și operatori, pe baza celei de a doua expertize menționate operatorii pot solicita, pe costul propriu, examinarea documentelor analizei, testării sau diagnosticării inițiale și, după caz, efectuarea unei alte analize, testări sau diagnosticări de către un alt laborator oficial.”

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Proiectul a fost supus analizei impactului de reglementare, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235/2006 și a Hotărârii Guvernului nr.23/2019.

Potrivit art. 13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător: „(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ”.

Autorii analizei impactului de reglementare au evidențiat principalele beneficii ale elaborării și implementării prevederilor proiectului, dintre care exemplificăm următoarele:

1. Cadru legislativ univoc și coerent, asigurarea unui înalt nivel de protecție a consumatorului;
2. Responsabilizarea operatorilor din domeniul alimentar.
3. Asigurarea armonizării cadrului legislativ național cu prevederile legislației UE;
4. Asigurarea efectuării a controalelor oficiale efectiv și eficiente;
6. Excluderea pericolului de aplicare a practicilor incorecte din partea autorității de control;
7. Creșterea competitivității comercializării a produselor alimentare pe piața externă;
8. Asigurarea inofensivității și calității produselor alimentare conform practicilor UE;
9. Facilitarea circulației animalelor.
10. Asigurarea pieței interne cu producție de origine vegetală calitativă;
11. Evitarea barierelor la import/export a producției vegetale;
12. Protejarea intereselor consumatorului;
13. Fortificarea capacităților de control ale autorității competente;
14. Protejarea teritoriului țării de introducerea în țară a produselor neconforme;
15. Siguranța mărfurilor de origine vegetală plasate pe piața internă și a celor destinate exportului.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în calitate de autoritate responsabilă de organizarea și efectuarea controalelor oficiale și alte activități oficiale în domeniile agroalimentare.

Totodată, în conținutul proiectului sunt stipulate prevederi ce stabilesc atribuțiile medicilor veterinari oficiali, inspectorilor autorizați și inspectorilor fitosanitari oficiali, responsabili de realizarea controalelor oficiale.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de act normativ este elaborat în vederea aprobării Legii privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar, având drept obiectiv reglementarea procedurilor de efectuare a verificărilor conformității în ce privește respectarea legislației în domeniile ce vizează siguranța alimentelor, organismele modificate genetic, hrana pentru animale și siguranța furajelor, cerințele cu privire la sănătatea animalelor, producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și alte domenii corespondente sectorului agroalimentar. Concomitent, prevederile proiectului transpun Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017, astfel contribuind la realizarea angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza a Acordului de Asociere.

Rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate în Legea nr.239/2008 au fost respectate în totalitate de către autor, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect, cu stabilirea unui termen optim pentru recepționarea recomandărilor, corespunzător prevederilor art.12 alin.(2) din legea prenotată.

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului și nu contravin interesului public, fiind asigurată promovarea reglementării unitare a modului de planificare și desfășurare a controalelor oficiale în domeniul agroalimentar, prevederi ajustate la dispozițiile directivelor europene în domeniu.

18.10.2023

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Daniela Carbuni , Inspector principal

Digitally signed by Carbuni Daniela
Date: 2023.10.18 16:32:04 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

